

PROLOGAS

Nejausiu baimės. Nepanikuosiu.

Mintyse vis kartoju. Į burną įsirežęs audinys neleidžia to ištarti garsiai. Mano rankos ir pėdos nutirpusios dėl šalčio arba dėl raiščių, kuriais esu pritvirtinta prie kėdės; nesu tikra kodėl.

Mano oda pašiurpusi, kvėpuoju negiliai. Žinau, kaip valdyti šias fizines, po smegenis pasklidusias baimės sukeltas reakcijas. Esu išmokyta.

Nežinau, kiek laiko jau esu čia. Tiršta tylą aplink nesuteikia jokių užuominų. Atrodo, lyg laikas stovėtų vietoje. kažkokiu būdu jie jį sustabdė.

Mano pojūčiai prislopinti. Nėra jokių kvapų, garsų, — nieko, ką galėčiau pasiekti ir paliesti. Akių raištis neleidžia matyti toliau juodo audinio. Yra tik vienas garsas, kurio aš jau laukiu, bet taip pat ir bijau. Duslus metalo dunkstelėjimas, nuaidintis aplink mane, kai jie atveria duris, patikina, kad nepaliko manęs čia mirti. Kol kas. Bet tada žinau, kad viskas vėl prasidės iš naujo: klausimai, kaltinimai, melai. Jų balsai mane užpuls, o žodžiai brausis man į ausis lyg maži vabzdžiai. Atsidūrę ten, šliauž ir skverbsis į mano smegenis. Aš buvau įspėta, kad jie taip elgsis.

Jie bando prisikasti iki mano esybės. Žinau, ko nori, bet negaliu jiems to duoti, todėl ir bijau. Ką darys, kai atsisakysiu pasakyti tai, ką jie nori išgirsti?

Vairuojančiam kolegai apvažiavus saugumo salelę, esančią prie ligoninės „Russells Hall“, ir pajudėjus Dadlio centro link, Kima jautė iš jo sklindančią įtampą. Kolegos nuotaiką sukėlusios priežasties nebuvo galima sieti su kelionės tikslu. Kitsas liepė jiems neskubėti. Anot jo, akivaizdu, kad tai buvo savižudybė. Taigi reikėjo tik patvirtinimo.

— Ar vėliau planuoji veikti ką nors malonaus? — paklausė ji.

Jis paprašė laisvos popietės ir, atrodo, kad tai nebuvo susiję su pramogomis.

— Ne, — atsakė nežiūrėdamas į ją.

— Jėzau, Brajantai, nebūk toks susiraukęs.

Kima tikėjosi jo atkirčio, nes nebuvo nieko ironiškiau už tokį pareiškimą, sklindantį iš jos lūpų.

Išsukęs iš pagrindinio kelio, sustojo už Kitso furgono, o ji atsakymo nesulaukė. Išlipusi iš automobilio, Kima papurtė galvą, reaguodama į prastą jo nuotaiką.

Prie ribojimo juostos, nutiestos tarp policijos automobilio ir greitosios pagalbos furgono, spietėsi žmonių būrelis. Jie pilvais trynėsi į juostą, tarsi sakytų „aš atėjau pirmas“ ir savi-ninkiškai užsiimtų vietą lyg koncerte, bijodami ką nors užleisti. Braudamasi į priekį Kima neištarė nė žodžio. Brajentas sekė paskui ir neketino už ją atsiprašinėti. „Oho, — pamanė ji, — matyt, labai susirūpinęs. Reikės neprasitarti Vudžiui.“ Ją išleido iš nuovados tik todėl, kad kartu vyko atsakingas suaugęs žmogus, įpareigotas nekomentuoti jos elgesio.

— Prašau praleisti, — šūktelėjo ji paskutinei porai, kuri įsispyrusi laikėsi savo vietų, lyg stovėtų eilėje prie išpardavimų antrąją Kalėdų dieną. Kyštelėjusi savo policininko ženklelį

pralindo po juosta. Vienas policininkas mostelėjo į laiptus, kurie vedė į butą antrame aukšte, o kitas nukreipė prie pirmųjų durų kairėje. Kitsas tikėjosi iš Brajento įprasto pasisveikinimo. Dažniausia jie praleisdavo minutę ar dvi, šaipydamiesi iš Kimos tiesiai jai prieš nosį.

Iš kolegų, bandančio įžiūrėti, kas vyksta patologui už nugaros, nesulaukė jokio atsakymo. Kitsas pažvelgė į ją. Ji gūžtelėjo pečiais, lygiai taip pat neturėdama žalio supratimo apie jo prastą nuotaiką. Kitsas pasitraukė į šoną ir prieš Kimos akis atsivėrė raudonai išteptas kambarys. Aštri jos uoslė jau spėjo pajusti kraujo kvapą. Kima juto aplink tvyrantį tvaiką, limpantį prie drabužių ir besismelkiantį į plaukus. Šis vaizdas ir kvapas ją lydės visą dieną.

— O Dieve... — sumurmėjo Kima, žengdama per slenksčius. Sienos, lubos ir arčiausiai lovos esantis langas buvo aptaškyti krauju. Ant lovos gulėjo jauna moteris su maždaug aštuonių centimetrų skersmens pjūviu gerklėje. Peilis gulėjo prie dešinio liemens. Kraujo buvo visur: jis plūdo net tik iš žaizdos, bet ištepė ilgus šviesius plaukus ir kambarį. Nors veidas buvo gražus ir be raukšlių, atrodė blyškus, o į lubas žvelgė šaltos ir tuščios mėlynos akys.

— Miego arterija? — paklausė Kima, akimirkai atitraukusi žvilgsnį.

Kitsas linktelėjo ir tarė:

— Ji aiškiai žinojo, kur tai yra, ir buvo pasirengusi atimti sau gyvybę.

Kima suprato jo samprotavimus. Tai nebuvo pirma savižudybė, kurią matė kartu, tačiau pirmoji Kimos matyta, kurioje žmogus persipjovė sau gerklę. Paprastai jie perdozuodavo, pasikardavo ar persipjaudavo riešus. Kai kurie būdai buvo pagalbos šauksmas, o kiti — neabejotini bandymai užbaigti gyve-

nimą. Tačiau ji dar nebuvo mačiusi tokio abejonių nekeliančio atvejo kaip šis. Jei žinojote, kur yra miego arterijos, ir nutarėte prie vienos jų priglauti peilio ašmenis, vadinasi, nesitikėjote, kad kas nors pasirodys paskutinę sekundę ir jus išgelbės.

— Kiek laiko? — paklausė Kima.

— Sakyčiau, kad mirties laikas...

— Turiu omenyje, per kiek laiko numirė? — paklausė Kima, eidama aplink lovą.

Kambarys buvo pustuštis — tik naktinis staliukas ir lempa dvigulės lovos kairėje. Lova, puošta balta medvilnine skiautinių lovatiese su saulutėmis, mirko kraujyje. Ant palangės stovėjo iš polietileno neišvyniota žvakė „Jo Malone“.

— Per kelias minutes, — pareiškė Kitsas. — Po pirmos čiurkšlės kūnas greitai nukraujuoja. Ji turėjo netekti sąmonės, galiausiai sustojo širdis.

Grįžusi prie kojūgalio, Kima linktelėjo.

Apie ką mąstei tas kelias akimirkas? — svarstė Kima, žvelgdama į taikią išraišką lygiame merginos veide. — Ar buvai išsigandusi? Jautei palengvėjimą? Buvai patenkinta savo sprendimu?

Kima žinojo, kad atsakymų niekada nesulauks.

— Nėra jokių įsibrovimo ar priešinimosi ženklų, — tarė už nugaros stovintis Brajentas.

Ji nepastebėjo, kad jis buvo išėjęs iš kambario patikrinti.

— Kas pranešė apie įvykį? — paklausė Kima ir paskutinį kartą nužvelgė kūną nuo basų kojų, medvilninių kelnų ir marškinėlių iki krauju apšlakstytos dešinės rankos.

— Prieš išeidama į darbą aštuntą ryto, apačioje gyvenanti moteris išvedė į sodą pavedžioti šuns. Pažvelgusi viršun pamatė kraują ant stiklo, pabeldė į duris ir iškvietė policiją. Buto šeimininkas atvyko prieš pasirodant policijai ir juos įleido, — atsakė Kitsas.

— Durys buvo užrakintos? — paklausė ji.

— Šeimininkas sakė, kad taip. Mano apskaičiavimu, moteris mirė vakar vakare maždaug tarp devynių ir vienuolikos.

Kima įsidėmėjo nežymiai linktelėdama.

— Esate pasiruošusi įvardyti tai kaip savižudybę, inspektore? — paklausė Kitsas, žinodamas, kad, prieš jam užregistruojant mirties priežastį, jie turi būti tos pačios nuomonės. Grįžęs į laboratoriją, Kitsas vis tiek turės atlikti išsamų skrodimą, kaip savižudybės atveju reikalauja tardytojas, tačiau dėl Kimos įkalčių neieškos.

— Kuo ji vardu?

— Samanta Braun, — atsakė šalia durų stovintis Brajen-tas. — Dvidešimt vienų metų amžiaus.

Kima mintyse sudarė sąrašą: jokių pasipriešinimo ženklų, užrakintos durys, visiems aiškus ir nesunkiai įgyvendinamas metodas.

Na, Samanta, jei tikrai to norėjai, tikiuosi, pagaliau nebe-jauti skausmo ir daugiau nekentėsi, — pagalvojo Kima, žvelgdama žemyn į negyvą veidą.

— Inspektore, ar esate pasiruošusi konstatuoti mirties priežastį? — pakartojo Kitsas.

Ji atsikvėpė.

— Taip, Kitsai, esu pasiruošusi. Tai — savižudybė.

2

Kimai išėjus iš pastato į šiltą saulėtą rugsėjo pradžios orą, minia jau buvo išretėjusi. Inspektore svarstė, kad vos po poros dienų prasidėsiantys mokslo metai grąžino smalsuolius į jų kasdienį gyvenimą — visi ėjo į darbus ar rūpinosi, kur nupirkti naujas uniformas vaikams.

Besisklaidančioje minioje išvydusi žmogų, kuris neturėjo tokių įsipareigojimų, sunkiai atsiduso.

— Ei, inspektore, jūs turite...

— Leidausi į kitą pusę būtent todėl, kad pamačiau tave, Frost.

Vietinė „The Dudley Star“ reporterė Treisė Frost ir Kima per daugelį metų išmoko suprasti viena kitą, tačiau, Kimos manymu, toji moteris visada bus ne kas kita kaip sensacingos istorijos besivaikanti žurnalistė.

— Tai ar tiesa, kad...

— Frost, — tarė Kima, sustojusi ir tuo nustebinusi moterį. — Kiek kartų įkyriai lindai man paliekant nusikaltimo vietą?

— Ne kartą, — prisipažino.

— Kiek kartų pasiūliau tau informacijos, kurią net ir tu sugebėtum ištempti iki antraštės, tinkančios naujienų skilčiai?

— Nė karto, — prisipažino. — Bet aš tiesiog...

— Tai nepasikeis ir šiandien, — žengdama toliau tarė Kima ir pridurdama dar mestelėjo per petį: — Bet gali drąsiai klausti Brajento, nes jis kaip tik tinkamos nuotaikos pasikalbėti su tavimi.

— Detektyve seržante Brajentai, gal galite man pakoментuoti...

— Spėju, Frost, kad nesi atspari sarkazmui, — pusbalsiu tarė Brajentas, priėjęs prie „Astra Estate“ vairuotojo durelių.

Treisė Frost krestelėjo šviesius plaukus ir piktai nužygiavo kaukšėdama savo dešimties centimetrų aukščio kulniukais.

Kimai prieš akis išdygo neseniai matyti panašūs šviesių plaukų karčiai, tik sutepti krauju. Ji nuvijo šį vaizdą šalin. Samantai Braun jau niekuo nebuvo galima padėti.

Suzvimbė Brajento telefonas ir tuo pat metu ji pajuto kišenėje vibruojantį saviškį.

— Artimiausi Samantos giminės, — ištarė Brajentas, kol Kima skaitė Steisės atsiųstą žinutę, ir tęsė toliau: — Tikiuosi, kad ten esantis seržantas perduos...

— Mes patys nuvažiuosime, — tarė Kima, atkreipdama dėmesį į tai, kad merginos tėvai gyvena už mažiau nei trijų kilometrų.

Brajentas pasuko riešą ir pažvelgė į laikrodį, kuris rodė beveik vienuoliką. Vadinasi, pirmą valandą bus lygiai pusė pamainos.

Gestas ją suerzino.

— Brajantai, žinau, kad šiandien dirbi tik pusę dienos, bet kol kas vis dar esi darbe. Taigi yra tėvai, kurių gyvenimas, sužinojus apie dvidešimt vienų dukros savižudybę, netrukus suduš į šipulius. Tikrai manau, kad privalome pranešti šią žinią, bet tik tuo atveju, jei esi tikras, kad gali tam skirti laiko.

Užuot pažvelgęs į Kimą ir atsiprašęs dėl savo nejautrumo, atsakė jai tuo pačiu tonu, kuriuo prabilo Treisei Frost:

— Taip, viršininke, žinoma, kad turiu laiko.

3

Kima suvokė, kad jos nepakantumas paniurėliams yra gana paradoksalus dalykas. Jos pačios charakteris, beje, nekontantis, svyravo tarp savotiško agresyvumo ir priešiško, ir tai buvo natūrali būseną. O bet koks šiltesnis jausmas reikalavdavo daug išankstinio pasiruošimo, pastangų ir kofeino. Būtent todėl vykdama pas Samantos Braun tėvus ji nutarė laikyti liežuvį už dantų. Žinojo, kad nepasakys nieko pozityvaus, todėl geriau buvo išvis nekalbėti.

Jis ne pirmą kartą blogos nuotaikos. Apniukdavo vos ke-

lis kartus per metus, bet paprastai bloga nuotaika kitą dieną praeidavo. Brajentas sustabdė automobilį prie nuosavo namo Sedžlyje. Erdvę, esančią į dešinę nuo paradinių durų, puošė statinėje augančios fuksijų girliandos. Kima paspaudė durų skambutį ir atsisukusi į kolegą tarė:

— Kalbėsiu aš.

Jis linktelėjo ir atsivėrė durys, už kurių stovėjo liesas švie-siaplaukis vyras, dėvintis juodas kelnės ir marškinius atviru kaklu. Jam ant viršugalvio pūpsojo akiniai be rėmelių.

— Ponas Braunas? — paklausė Kima, rodydama savo tapatybės dokumentą.

Lėtai linktelėjęs, vyriškis nuleido akinius ant nosies, kad geriau matytų. Jo veidą iškreipė nerimas.

— Detektyve inspektore... — tarė jis, akivaizdžiai stebėdamasis jų apsilankymu.

— Ar galime užėti vidun? — paklausė ji.

— Žinoma, — pajudėjo jis, rodydamas į kairėje esančias kitas duris. Kima įžengė pro jas. Buvo akivaizdu, jog tai vyriškio namų biuras. Ji pastebėjo A1 lapo dydžio piešimo lentą priešais aukštą baro tipo kėdę. Vienas šalia kito buvo du įrėminti linijiniai piešiniai. Ant senovinio pušinio rašomojo stalo gulėjo aukštos kokybės kompiuteris „Apple“ ir atviras knyginis kompiuteris. Kapitoniškas krėslas buvo pastumtas į šoną. Kairėje pusėje priešais knygų lentynų sieną stovėjo tri-vietė sofa. Kima spėjo, kad vyriškis veikiausiai yra iš namų dirbantis architektas.

— Prašau, prisėskite, — tarė jis rodydamas į sofą.

Ji jautė, kad priešais esantis vyriškis manė, jog demonstruodamas geras manieras išvengs blogų naujienų. Kimai atsisėdus, Brajentas pasekė jos pavyzdžiu, o vyriškis prisėdo ant krėslas ir atsisuko į juos.

— Pone Braunai, ar jūsų žmona?..

— Prašau, vadinkite mane Mailsu, — pasiūlė jis.

Kima nemėgo kreiptis į žmonės vardu, bet įvertinusi aplinkybes ir tai, ką ketino netrukus pranešti, pakluso jo norui.

— Gerai, Mailsai, norime pasikalbėti su jumis ir jūsų...

Ją nutraukė atsivėrusios kabineto durys.

— Brangusis, aš negaliu susisiekti su...

Moteriai pakėlus žvilgsnį nuo telefono, kurį atsinešė su savimi, ir pamačius pareigūnus, sėdinčius kambaryje, žodžiai išseko. Kima numanė, kad moteris yra ponია Braun, o telefonu neatsiliepiantis žmogus — jos dukra Samanta.

Kima iš visų jėgų stengėsi nepasiduoti kylančiam pykinimui.

— Jie detektyvai, Keite, — tarė Mailsas ir atsistojęs parodė žmonai vietą prisėsti. Ši sutiko, buvo matyti, kad iš jaudulio vos nulaiko telefoną rankoje.

— Ar tai dėl Samės? — drebančiu balsu paklausė moteris.

Kima suvokė, jog tai paskutinės normalios šios poros išgyvenamos akimirkos — kol susikurs naują kasdienybę po vaiko mirties.

Abiejų veidai buvo kupini baimės ir laukimo. Vis dėlto, Kimai ištarus lemtingus žodžius, rodė, kad jie norėtų, jog ji nebūtų atvykusi.

— Pone Braunai ir ponია Braun, bijau, kad turiu siaubingų naujienų apie jūsų dukrą.

Mailsas suspaudė žmonos ranką.

— Apgailestauju, kad turiu pranešti, jog Samanta vakar nusižudė.

Jos ištartiems žodžiams sklandant ore, nė vieno iš jų veido išraiška nepasikeitė. Buvo akivaizdu, kad jie nepriėmė šios žinios. Kima nieko nesakė, tik laukė.

Keitė Braun ėmė lėtai purtyti galvą. Ji ištiesė telefoną.

— Ne, aš ką tik palikau jai žinutę. Perskambins. Jūs ne taip supratote. Bet jei reikia, galiu paskambinti vėl, — beviltiškai tarė moteris ir telefonas išslydo iš drebančių rankų. Mailsas pasilenkė jo paimti, o kai pakilo, Kima pastebėjo akyse besikaupiančias ašaras. Jis jau viską suvokė.

— Atsiprašau, ponია Braun, bet ji jums neperskambins. Mes ką tik atvykome iš jūsų dukros buto.

— Netikiu. Nuvežkite mane ten tuojau pat, aš parodysiu, — tarė ir atsigręžusi į savo vyrą pridūrė: — Mailsai, paruošk automobilį ir...

Jo akyse pamačiusi stiprią emociją liovėsi kalbėti. Suraukė antakius ir papurtė galvą.

— Juk netiki tu, Mailsai?

Šis linktelėjo. Iš akių pasipylė ašaros ir jis prisitraukė žmoną arčiau.

— Mano kūdikis, mano mažytė!.. — pratrūko raudoti moteris.

Mailsas glaudė ją dar stipriau, bet tyrinėdama vyro veidą Keitė atsitraukė.

Jis linktelėjo ir ištarė:

— Jos nebėra, mieloji.

— Bet sakei, kad ji pasiruošusi būti palikta...

— Ša, brangioji, — tarė jis, glausdamas ją prie krūtinės.

Padėjo smakrą ant žmonos viršugalvio, o jo skruostais nesiliovė riedėti ašaros. Susirūpinusio vyro ir priešais sėdinčios Kimos žvilgsniai susidūrė.

— Kaip... turiu galvoje...

Kima pakėlė ranką ir atsistojo. Brajentas pakilo taip pat.

— Vėliau atvyks žmogus ir jums papasakos daugiau, bet kol kas tiesiog pasirūpinkite savimi ir savo žmona. Netru-

kus žinosime daugiau smulkmenų, taip pat reikės atpažinti kūną, — pasakė ji ir pridūrė: — Išeisime patys. Prašau, priimkite nuoširdžiausią mūsų užuojautą dėl netekties.

Nors paskutiniai Kimos žodžiai buvo standartiniai, ji ištarė juos nuoširdžiai.

— Tik vienas klausimas, pareigūne, — tarė Mailsas, jiems priėjus prie durų. — Privalau sužinoti. Ar ji... ar patyrė skausmą?

Kima pagalvojo apie tas kelias minutes, kurios sekė po pjūvio, apie akimirkas, kai gyvybė tiesiogine to žodžio prasme su krauju tekėjo iš jos kūno, apie tas ilgas baimės kupinas akimirkas prieš prarandant sąmonę. Prieš atsakydama, Kima nusiramino ir tarė:

— Ne, pone Braunai, Samanta visai nekenėjo.

4

Išgėrusi kavos likutį, Kima pabarbeno pirštais į stalą. Brajentas jau buvo išėjęs ir jos galvoje be perstojo sukosi ryto įvykiai.

Steisė ir Penas baigė ruošti Karališkajai prokuratūrai vakar pradėtus tvarkyti dokumentus, susijusius su rimtu užpuolimu, o jai reikėtų dar šiandien peržiūrėti ant stalo atsidūrusias tris naujas bylas. Nepaisant to, ji niekaip negalėjo išmesti iš galvos Samantos Braun veido.

Scena nekėlė jokio įtarimo — neabejojo nei Kitsas, nei ji.

Kima išsitraukė vieną iš trijų aplankų. Čia ir bėda, kai dažniausiai tenka narplioti žmogžudystės bylas, nes visur matai nusikaltimą. „Profesinė liga“, — pamanė ji, atsiversdama aplanką.

Vis dėlto Keitė Braun minėjo, kad Samanta buvo kažkam pasiruošusi. Tačiau jos dėmesį patraukė ne Keitės pasakymas, o tai, kaip Mailsas Braunas pertraukė žmoną.

Kima užvertė priešais gulintį aplanką, mintyse jau bren-do klausimas.

Ši rytą ji atidžiai apžiūrėjo įvykio vietą. Bet ar atidžiai?

5

Brajentas negalėjo atsikratyti jausmo, apnikusio jį vos pabudus. Žinojo, kad su viršininke elgėsi šiurkščiai, bet jo mintis jau buvo užvaldęs artėjantis teismo procesas, turintis prasidėti po valandos. Nors procesą Brajentas stebėjo jau daugelį metų, tačiau šiandien pilve pajuto nerimą, kad šį kartą viskas bus kitaip.

Tai buvo Vendės Harison nužudymas ir byla, pakeitusi jo gyvenimą. Anuomet dvidešimt šešerių konsteblis, jis buvo pirmas pareigūnas, atvykęs į penkiolikmetės mergaitės, nerastos keturiasdešimt aštuonias valandas, žiauraus išžaginimo ir žmogžudystės vietą. Baisus vaizdas sukrėtė jį taip, kaip joks kitas. Laukdamas atvykstančios kriminalinės policijos, jis keturiasdešimt penkias minutes žvelgė į Vendės Harison kūną. Tada jis prisiekė jaunai merginai surasti ir suimti už tai atsakingą niekšą — kad ir kas nutiktų.

Atvykęs detektyvas inspektorius, eidamas aplink kūną, paliepė Brajentui grįžti į nuovadą ir baigti rašyti pareiškimą.

Nueidamas Brajentas jautėsi taip, lyg paliktų ją likimo valiai ir tarsi laužytų savo pažadą, nors, tiesą sakant, daugiau nieko ir negalėjo padaryti. Kad ir kaip būtų, jos veidas vis tiek vaidenosi Brajentui ištisas savaites.

Būtent tokio nenaudingumo jausmo paskatintas, Brajentas prisijungė prie Kriminalistinių tyrimų departamento. Jis norėjo būti tuo, kuris seka ir suima nusikaltėlius, o ne tokiu pareigūnu, kuris turi prižiūrėti kūną, kol jį išgabens iš įvykio vietos.

Jis atidžiai sekė bylą. Kriminalinė policija pagavo žudiką, bet tai turėjo įvykti prieš jam nusikalstant antrą kartą, kai Piteris Dreikas užpuolė dar vieną auką.

Taigi, kartą nuvykęs Vendę Harison, Brajentas prisiekė, kad taip daugiau nenutiks.

Metams bėgant, jis buvo reguliariai kviečiamas atlikti savo darbą, beje, kaip ir šiandien, kad užtikrintų, jog Piteris Dreikas daugiau niekada neišvystų dienos šviesos.

6

— Esi tikras, kad ji praėjo privalomą techninę apžiūrą? — paklausė Kima Peno, šiam perjungus surūdijusio kledaro pavarų dėžės svirtį į trečią pavarą.

— Laukia kitą mėnesį, viršininke. Ji manęs nenuvils!

— Esu mačiusi geriau atrodančių nusikaltimo vietų, — tarė Kima, daiktinės drelėms atsitrengus į kelią.

— Taip, bet senutė manęs nenuvils. Kartu mes daug patyrėme, — tarė jis tapšnodamas vairą.

Kima įtarė, kad ši senutė jau netrukus prieis liepto galą, bet toji nesiruošė pranešti blogos naujienos.

— Kitas posūkis į kairę, — tarė ji, artėjant abiem prie Dadlio centro, — ir staigiai dešinėn.

Tuo pat metu kažkas sucypė kairėje automobilio pusėje.

Penas stovėjo už vienintelio likusio tarnybinio automobilio. Kitso furgono nebebuvo, kaip ir greitosios pagalbos automobilio; ribojimo juosta buvo nuimta, o smalsuoliai, pa-

miršę ankstesnį jaudulį, jau gyveno savo kasdienį gyvenimą. Samantos tėvams tai buvo siaubingas, likimą keičiantis įvykis, o kaimynams — tik dar viena paskalų tema.

Vienintelis tarnybinis automobilis stovėjo šalia buto šeimininko furgono „Ford Escort“. Kima tikėjosi, kad jis dar neišvykęs. Jai einant durų link, šalia stovintis konsteblis įtariai pažiūrėjo.

— Ponia?

— Tiesiog noriu dar kartą žvilgtelėti, — paaiškino šiam pasitraukus į šalį.

Konstebliui buvo liepta neįleisti nieko, išskyrus valytojus.

— Viskas gerai, — patikino ji. — Beje, jei pamatysi šeimininką, pasakyk, kad noriu su juo pasikalbėti.

Pareigūnas linktelėjo ir jo ranka pajudėjo link radijo ryšio priemonės, prisegtos prie liemenės. Kima lipo iškart per du laiptus, o Penas neatsilikdamas sekė iš paskos.

— Viskas gerai, — tarė Kima buto duris saugančiam antrajam pareigūnui. — Tavo bičiulis apačioje jau pranešė apie mane.

Jis pasitraukė į šoną, kad praleistų Kimą. Kadangi anksčiau buvo daug žmonių, ji nepastebėjo, koks iš tiesų mažas šis butas. Belangiame koridoriuje buvo trejos durys. Jau žinojo, kad durys kairėje vedė į miegamąjį, durys dešinėje — į virtuvę, o už priešakyje esančių durų buvo svetainė.

Apsisukusi užtrenkė lauko duris. Jos turėjo du atskirus užraktus. Kimos akių lygyje buvo skląstis, kuri užsirakindavo automatiškai uždarius duris, o juosmens lygmenyje buvo įprasta spyna. Atidžiai apžiūrėjusi abi spynas, nepastebėjo jokių apgadavimo žymių. Viskas buvo taip, kaip Brajentas ir sakė.

— Viršininke, ar galiu kuo nors prisidėti? — paklausė Penas.

— Tiesiog stebėk, — tarė ji, žengdama į virtuvę, kuri buvo apstatyta pigiomis neįmantriomis baltomis spintelėmis.

Dar stovėjo nerūdijančiojo plieno plautuvė, o prie sienos, netoli lango, buvo įrengtas gana naujai atrodantis vandens šildymo katilas.

Virtuvė buvo funkcionali, negausiai apstatyta, be jokių paviršius teršiančių asmeninių niekučių ar lentelių ant sienos, kurios leistų manyti, jog namai priklauso jai. Šalia plautuvės stovėjo paprastas baltas puodelis ir prie jo deranti nedidelė lėkštė, kurioje gulėjo dvi nuo sumuštinio likusios duonos plutelės.

— Nepanašu į mano virtuvę. Neapkrautas stalviršis — tikras puikumėlis! — pastebėjo Penas, stovėdamas tarpduryje, ir apsižvalgęs aplink pridūrė: — Be to, maniškė kur kas erdvesnė nei ši.

Kima daug laiko virtuvėje nepraleisdavo, tačiau jos pačios erdvė, laikui bėgant, buvo nusėta susikaupusių daiktų, kurių ji tiesiog nesugebėdavo padėti atgal į vietą. Jos virtuvėje mėtėsi keletas per laiką atsiradusių menkniekių: pora atsarginių baterijų, nekenčiama kulinarinė knyga ir šveistukai, naudojami dviračio dalims valyti. Tai buvo daiktai, už kurių kelis kartus per dieną užkliūdavo jos žvilgsnis. Tačiau šioje virtuvėje akivaizdžiai trūko smulkmenų.

Ji persikėlė į svetainę. Erdvė taip pat buvo maža, o joje dominavo dvivietė sofa ir kėdė. Kampe ant stiklinio staliuko stovėjo nedidelis televizorius. Kima žvalgėsi tapatybės ženklų — bet kokių Samantos Braun paliktų žymių, — tačiau nieko nerado.

— Tarsi ji nelaikė šios vietos savo namais, — tarė Penas, žingsniuodamas po svetainę.

Kima mąstė lygiai taip pat. Ar Samanta buvo neseniai atsikrausčiusi? Gal ji buvo vieniša ir tai privertė pakelti ranką prieš save?

Ji grįžo prie miegamojo ir sustojo tarpduryje. Nebuvo tikra, ar kaltas rytinis prisiminimas apie švarų žmogaus kūno formos lopinėlių ant paklodės, kuri atskleidė patrauktas kūnas, bet ji vis dar matė ten gulinčią Samantą Braun. Kima bandė tiksliai nustatyti, kas ją sugrąžino atgal, tačiau koridoriuje išgirdo žingsnius.

Kresnas vyras, vilkintis kombinezoną, ištiesė jai ranką. Kima nususuko, ir jo ranka nusviro prie šono.

— Reimondas Kriuveta. Šeimininkas.

— Jūs įleidote policiją į butą? — paklausė ji grįždama į koridorių.

— Taip, įleidau.

— Jums reikėjo atrakinti abi spynas? — paklausė ji.

Jis pradėjo linksėti.

— Taip, taip, aš... — nebaigęs sakinio, suraukė antakius, tada išsitraukė visrakčių ryšulį, tarsi bandydamas mintyse atkurti savo veiksmus, ir tęsė: — Palaukite... ne, nemanau. Atrakinau viršutinę sklendę, pabandžiau atverti duris ir jos atsidarė. Bet dauguma žmonių ne...

— Ačiū, Reimondai. Jei dar ko prireiks, pranešiu.

— Gal žinote, kada...

— Ne, — trumpai nukirto Kima. Ji nežinojo, kada jis atgaus savo butą.

Jo prisipažinimas, deja, nepadėjo nuvyti blogos nuojautos. Taip, daugelis žmonių gal ir pamiršta užsirakinti antrą spyną, bet tik ne jaunos vienišos merginos.

Nueidamas Reimondas sumurmėjo kažką apie remonto reikalaujančius stogo latakus.

— Manote, kad čia būta dar ko nors? — paklausė Penas.

— Galvoju, kad tokia tikimybė tikrai yra, — atsakė ji, sustojusi miegamojo tarpduryje.

Penas apėjo ją ir žengė į kambarį.

— Dar neteko matyti, — tarė jis, sustojęs prie palangės, — kad kas nors persipjautų gerklę. Riešai vonioje — taip, bet šitai — niekada.

Peno reakcija į tą kruviną sceną nė kiek nenumalšino jos abejonių. Ji grįžo įsitikinti, kad abu su Kitsu buvo teisūs, bet išėjo priešingai.

— Daili žvakė, — tarė Penas. — Brangi. Mano mama jas dievina, nusiperka vieną per metus.

— Penai, užsičiaupk, — pertraukė Kima.

— Gerai, viršininke, — toliau žvalgydamasis aplinkui, ištare Penas.

Kima mintyse sudarė neatitikimų sąrašą: jokio pasiruošimo, ceremonijos ar laiško, be to, buvo atitrauktos užuolaidos. Juk tai turėjo būti asmeniška. Pasirinkta keista vieta. Kodėl ne vonia? Kažkodėl gyvybę sau atimantys žmonės nenorėdavo pridaryti netvarkos. Lėkštė ir puodelis virtuvėje. Kas gi norėtų užkasti prieš persirėždamas sau gerklę? Ką reiškia tai, kad terekėjo atrakinti tik vieną durų spyną? Tą, kuri automatiškai užtrenkia duris? Be to, dar ta žvakė, neišimta iš pakuotės. Tokį daiktą žmonės perka kaip dovaną. Kodėl tokiaime asketiškame bute, kuriame nėra jokių asmeninių daiktų, buvo tik viena prabangi žvakė?

— Penai, — skubiai kreipėsi Kima į pavaldinį.

— Taip, viršininke.

— Tučtuojau parvežk mane į nuovadą.

7

— Jokių būdu, — purtydamas galvą, atšovė Vudis.

— Bet, pone, turime nedelsdami pradėti išsamų tyrimą.

Penas vairavo kaip pamišęs, skubėdamas kolegę nugabenti kuo greičiau. Kima viską papasakojo Vudžiui ir paprašė, kad Kitsui būtų liepta nedelsiant padaryti Samantos Braun kūno skrodimą. Jis bet kuriuo atveju turėjo jį atlikti, bet Samantos skrodimui nebuvo numatyta pirmenybė. Uždelsę procesą galėjo atidėti dienai ar dviem, bet ji tiek laiko neturėjo.

— Tą minutę, kai judu su Kitsu įvardijote mirties priežastį kaip savižudybę, buvo prarasti numanomi vertingi įkalčiai. Nėra jokių nusikaltimo vietos nuotraukų, nebuvo laikomasi teismo medicinos protokolų, o ką jau kalbėti apie tai, kad Kitsas veikiausiai buvo ją sutvarkęs ir paruošęs atpažinti, taip sunaikindamas visus įrodymus.

— Bet gali būti...

— Stoun, aš nenusileisiu. Bet koks vertingas įrodymas veikiausiai buvo ant jos kūno. Mirties priežastis neginčijama. Net jei tu ir teisi, o aš nesu įsitikinęs, kad tokia esi, iš pat pradžių praradai galimybę ištirti Samantos Braun kūną.

Ji tyliai nusikeikė ir tarė:

— Pone, mes privalome pakeisti mirties priežastį.

— Taip ir padarysime, kai tik pateiksi svarų argumentą. Negalime versti jos tėvų šito išgyventi, Stoun, — paaiškino Vudis ir jų žvilgsniai susidūrė. — Jei tikrai manai, kad įsivėlė klaida, pasidomėk, bet tik švelniai.

Kima supratingai linktelėjo. Juk švelnumas — jos antras vardas.

8

Brajentas įvažiavo į automobilių stovėjimo aikštelę dešimčia minučių anksčiau ir iškart pastebėjo, kad atvyko pirmas.

Jo Didenybės Hjuvelo kalėjimas stovėjo Tardibigo miestelyje, Vusteršyre. Jis talpino tūkstantį keturis šimtus skirtingų kategorijų nusikaltėlių ir apėmė Vusteršyro, Vorikšyro ir Vakarų Midlandso vietas. Kalėjimas ne tik perpildytas — jame buvo ir bėdų dėl narkotikų. Tai išlindo į viešumą, kai šalia esančiuose laukuose filmuojant dokumentinį filmą apie laukinę gamtą atsitiktinai pastebėta kontrabanda.

Pastaruosius dvidešimt šešerius metus čia taip pat gyveno Piteris Dreikas.

Brajentas išjungė variklį ir atsilošė sėdynėje. Jei vis dar būtų rūkalius, pridegta cigaretė jau smilkėtų tarp pirštų. Po velnių, turėdamas dešimt laisvų minučių ir nerimui gniaužant skrandį, jis jau būtų porą surūkęs.

Neturėdamas ką daugiau veikti, nevalingai ėmė barbenti delnu į vairą ir vis žvilgčiojo į stovėjimo aikštelę, kurioje laukė pasirodančio automobilio.

Su Ričardu Harisonu susipažino Vendės laidotuvėse, kai stengėsi išlikti nepastebėtas procesijos gale. Tačiau jį vis dėlto pastebėjo. Ričardas priėjo prie Brajento, šiam lipant į automobilį, ir paklausė, kodėl jis dalyvavo jo dukters laidotuvėse. Brajentas paaiškino savo atsakomybės byloje ką tik vaiką palaidojusiam palūžusiam žmogui. Teisme pateikęs ataskaitą, regėjo, kaip vyras stengėsi sulaikyti ašaras. Padaręs viską, kas įmanoma, turėjo nuo bylos atsitraukti. Žudikas atsidūrė už grotyų, kur turėjo kalėti keturiasdešimt penkerius metus. Jis grįžo į savo įprastą gyvenimą, tikėdamasis, kad Vendė dabar galės ilsėtis ramybėje.

Praėjus dešimčiai metų, Brajentas po vienos pamainos sutiko šalia Sedžlio policijos nuovados lūkuriuojantį Ričardą Harisoną, kurį atpažino ne iš karto. Iš vyro buvo likę pusė to žmogaus, kurį pažinojo, — tiek ūgis, tiek svoris buvo nebe tas, be to, plaukai atrodė žilesni nei anksčiau.

Prie kavos puodelio Ričardas paaiškino, kad Vendės žudikas Piteris Dreikas, atsėdėjęs kalėjime penkiolika metų, pateikė prašymą dėl lygtinio paleidimo. Jis taip pat atskleidė, kad sugriuvo ir jo santuoka. Pokalbio metu Brajentas priėjo išvadą, kad Ričardą išsekino nesugebėjimas užsimiršti ir sugrįžti į gyvenimą po savo vienintelio vaiko netekties. Jis prarado ryšį su draugais ir galiausiai neteko darbo. Netrukus prarado žmoną ir namą.

Brajentas jį suprato. Žinojo, kad žmonėms reikia laiko pagyti, rasti naują būdą, leisiantį judėti į priekį, tačiau jeigu jo paties dukra būtų patyrusi tokių išmėginimų, Brajentas nežino, ar būtų sugebėjęs kada nors atsigauti. Tiek Ričardas, tiek Brajentas turėjo po dukrą.

— Ji buvo tėčio vaikas, — paaiškino Ričardas. Kad ir kas nutiktų, visada bėgdavo pas tėtį. Ar prireikdavo užklijuoti pleistrą, ar paskaityti prieš miegą — tėtis visada padėdavo pasijusti geriau. Bet šįkart jis nesugebėjo apsaugoti, — nuleidęs galvą sušnabždėjo Ričardas.

Jo žodžiai suspaudė Brajentui širdį. Jis žinojo, kad kiti tėvai turėjo galimybių ištaisyti, jų manymu, padarytas klaidas. Žmonės, turintys daugiau nei vieną vaiką, turėjo galimybę vienaip ar kitaip atsilyginti kitai atžalai ir antrą kartą pasielgti kitaip. Ričardas jau niekada neatlygins skriaudos Vendei. Jis jautėsi taip, tarytum būtų ją nuvylęs, ir žinojo, kad niekada už tai sau neatleis.

Brajentas, norėdamas padėti Ričardui, porą kartų paskambino į kalėjimą ir jo draugas, dirbantis lygtinio paleidimo komisijoje, patikino, kad Piteris Dreikas nebus paleistas. Blogas elgesys ir smurtiniai išpuoliai prieš kalėjimo prižiūrėtojus atėmė iš jo galimybę išeiti iš kalėjimo anksčiau laiko.

Tačiau viskas pasikeitė prieš penkerius metus, kai vyras tariamai atrado Dievą. Per tuos metus jis elgėsi padoriai ir

stengėsi nepakliūti į bėdą, todėl kiekvienas lygtinio paleidimo posėdis dabar kėlė didesnę pavojų.

Prieš dvejus metus Ričardas paprašė jo drauge sudalyvauti lygtinio paleidimo posėdyje. Kaip artimiausiam Vendės giminaičiui, jam buvo leista dalyvauti ir su savimi pasiimti vieną palaikantį asmenį.

Kadaise Brajentas pasitikėjo lygtinio paleidimo komisija. Tai buvo nepriklausoma institucija, sudaryta iš 264 narių ir 120 pagalbinių darbuotojų, kurie įvertindavo kiekvieno asmens keliamą riziką, kad nustatytų, ar juos galima saugiai paleisti atgal į visuomenę.

Jis žinojo, kad pirmenybė buvo teikiama visuomenės saugumui, ir jiems tekdavo išklausti apie dvidešimt penkis tūkstančius Teisingumo ministerijos perduotų bylų per metus. Rizikos vertinimai rėmėsi išsamiais įrodymais, esančiais dokumentų rinkinyje, ir žodiniais parodymais, išgirstais bylos nagrinėjimo metu. Atrinkti nariai buvo įvairiausių profesijų ir juos paskirdavo Teisingumo ministerijos valstybės sekretorius.

Jis žinojo, kad pagal statistiką nuo 2018 iki 2019 metų tik 1,1 procento paleistų nusikaltėlių ir toliau darė rimtus nusikaltimus. Nors ir nedidelis, vis dėlto šioks toks procentas, kuris Brajentui reiškė viena, — lygtinio paleidimo komisija kartais klydavo. Ričardui Harisonui įvažiuojant į automobilių stovėjimo aikštelę, Brajentas meldė, kad Piteris Dreikas nebūtų vienas jų.

9

Mailsas padėjo žmonai grįžti į automobilį taip ir nesupratęs, kaip jiems pavyko pasiekti stovėjimo aikštelę. Tą aki-

mirką, kai pamatė dukrą morge ant gulto, jos veidas tarsi apmirė. Žmona neverkė ir nekūkčiojo. Tiesą sakant, nebeišleido jokio garso.

Vienu metu jis nenumaldomai troško nuplėšti baltą paklodę, užtemptą iki pat dukters smakro, kad ši jos nedusintų. Samė tiesiog negalėjo pakęsti nieko, kas veržtų kaklą. Mailsas turėjo sau priminti, kad dukra jau nieko nebejautė, be to, dabar žinojo, ką jie stengėsi paslėpti. Vis dėlto ir pats nenorėjo matyti dukters savižudybės žaizdų.

— Brangioji, man reikia į tualetą, — tarė pasilenkęs prie automobilio.

Jo žmona nežymiai pritariamai linktelėjo, tačiau nesiliovė spoksojusi į priekį. Švelniai uždaręs dureles, patraukė atgal į pagrindinį pastatą. Jautė, kad galėtų išvaikščioti šį stingdantį pojūtį skrandyje, nors žinojo, kad nešiosis jį savyje dar ilgai.

Samantos sprendimas atimti sau gyvybę jo taip nešokiravo, kaip žmonos būklė. Ji ir taip patyrė nemažai išgyvenimų. Mailsas jautė, jog dukra buvo gana stipri, kad pabandytų gyventi viena. Šią klaidą nešiosis su savimi visą likusį gyvenimą, bet tuo pat metu silpnas balsas viduje sakė: „Jei ji buvo pasiryžusi nutraukti savo gyvenimą, ar vieta būtų ką nors pakeitusi?“ Kai dukra gyveno su jais namuose, juk nebuvo nei įkalinta, nei saugoma visą parą. Ji galėjo rasti būdą.

Vyras puikiai suvokė, kad žmona į jį beveik nepažvelgė nuo to laiko, kai detektyvė pranešė skaudžią naujieną. Jautė poreikį paleisti visas užgniauztas emocijas: sielvartą, pyktį, neteisybę, net nuoskaudas. Bet to nepadarė. Negalėjo. Žinojo, kad liūdėjo ne mažiau nei žmona, bet priėmė jos kaltinančią tylą. Įniršiui ir nevaldomoms ašaroms jis pasiruoš iš anksto, vos tik jos smegenys leis prasiskverbti tiesai, tačiau jokių būdų nepalūš pats. Negalėjo visiškai pasiduoti sielvartui. Dar rei-

kėjo daug ką nuveikti, o jų dviejų veiksmai, žvelgiant į ateitį, dabar buvo svarbesni nei bet kada.

Įėjęs į pagrindinį ligoninės priimamąjį, nužingsniavo pro administratoriaus stalą ir dingo iš automobilio matymo lauko, nors ir žinojo, kad ji vis tiek neseka jo akimis.

Koridoriuje žvalgantis nuošalesnės vietos, jam į galvą šovė mintis.

Pastaruosius trejus metus Samanta buvo beveik kiekvieno jų pokalbio centre. Dabar dukros nebebuvo ir atsivėrė tuštuma, kurios jau niekada nepavyks užpildyti. Giliai įkvėpęs išsitraukė telefoną. Tai ir buvo tikroji priežastis, dėl kurios paliko žmoną automobilyje. Telefono kontaktų sąrašė susirado norimą ir nusiuko į sieną. Kaip ir tikėtasi, įsijungė balso paštas. Palaukęs dar kartą atsikvėpė.

— Samė negyva, — ištarė ir iškart nutraukė ryšį.

10

— Samanta Braun, — tarė Steisė. — Dvidešimt vienu. Mailsui ir Keitei Braunams gimė devyniasdešimt devintųjų liepą. Priklausė mokyklos gimnastikos, o vėliau netbolo komandai. Prieš penkerius metus paliko mokyklą ir ėmė lankyti Dadlio koledžą, kur mokėsi grafinio dizaino. Atrodo, kad turėjo puikų socialinį gyvenimą — daug draugų, bet jokio rimto vaikino, galima sakyti, tuo pačiu metu studijavo ir linksminosi.

— Vadinasi, įprastas koledžo gyvenimas? — pritariamai paklausė Penas.

Kima jų klausėsi viena ausimi, drauge spausdama savo elektroninio pašto atnaujinimo mygtuką. Prašymas pamatyti nuotraukas, padarytas nusikaltimo vietoje ir vėliau, Kitsui

kėlė abejonių, bet Kima jį patikino, kad jų reikėjo tik dėl ataskaitos. Jis sutiko nuotraukas atsiųsti. Pokalbį su Kitsu užbaigė kiek galėdama greičiau, kad išvengtų tolesnių nuovokaus patologo klausimų. Jeigu Kima jį pažinojo taip gerai, kaip galvojo, jis dabar pats turėtų atidžiai analizuoti nuotraukas, svarstydamas, ar juodu suklydo.

— Samanta aktyviai dalyvavo beveik visose mano randamose socialinėse platformose, bet atrodė, kad labiausiai mėgo instagramą, kol...

— Palauk, Steise, — pertraukė Kima, sulaukusi elektroninio laiško iš Kitso.

Ji ėmėsi peržiūrinėti dešimt atsiųstų nuotraukų, ieškodama bet ko, kas atrodytų įtartina, ką galėtų parodyti viršininkui.

Šiuo metu, be sau būdingo įtarumo, ji svarstė apie žvakę. Ar tai rodė, kad mergina mėgo ritualus? O gal tai ženklas, kad bute buvo kitas asmuo? Vis dėlto viršininkas šiuos argumentus jau buvo atmetęs. Jai reikėjo ko nors, kas įtikintų jį leisti tinkamai ištirti Samantos mirties aplinkybes.

Kima žvelgė į nuotraukas.

Padėtis.

Peilis.

Kraujas.

Ranka.

Po velnių, jose nebuvo nieko, ko pati nebūtų atsiminusi.

Vėl pradėjo žiūrinėti nuotraukas braukdama pirštu per ekraną.

— Atleisk, Steise, tęsk.

— Tik norėjau pasakyti, kad Samanta internete elgėsi taip, kaip ir galima tikėtis. Viskas gana įprasta, kaip sakė Penas, išskyrus vieną dalyką.

— Kokį? — paklausė Kima, žiūrėdama į paskutinę nuotrauką, kurioje matyti ranka.

— Ten yra viskas įprasta, bet jos įrašai pasibaigė prieš trejus metus, ir nuo tada ji nieko nepaskelbė.

Kima pakėlė akis.

— Treji metai?

Steisė linktelėjo.

Neįprasta, bet to neužtenka, kad Vudis persigalvotų.

— Gera, Steise, puikiai padirbėjai, bet man prireiks... — nebaigusi sakinio, Kima nutilo ir jos žvilgsnis sugrįžo prie rankos nuotraukos. Kažkas prikaustė dėmesį ir atrodė, kad ji tai mato pirmą kartą. Tada pasuko telefoną ir įvertino nuotrauką iš skirtingų kampų.

— Steise, aiškinkis toliau, o tu, Penai, paduok man raudoną rašiklį ir liniuotę. Tuoju pat.

11

Britnė įkišo ranką į kuprinę ir ištraukė paskutines skrajuotes. Išdalijusi jas galės keliauti namo. Prisiminusi savo pirmą darbą dieną nusišypsojo. Trečią darbo dieną iš koledžo išėjo anksti, kai visą dieną tvenkėsi audros debesys prakiuro griausiniu, žaibais ir smarkiu lietumi. Namo grįžo su pusiau pilna skrajučių kuprine, kiaurai permirkusiais drabužiais, kurie buvo prilipę prie odos tarsi išsilydę plastikas, ir nuo plaukų varvančiais lietaus lašais. Jai buvo paašškinta, kad dėl blogo oro žmonės negali tiesiog liautis dirbėti. Britnė svarstė, kad derėtų paminėti, jog audra tęsėsi beveik tris valandas, bet akivaizdžiai suprato ir darbdavių poziciją. Jos darbas buvo per daug svarbus, kad iškilus pirmai kliūčiai mestų jį į šalį. Nuo jos priklausė šeima, ir ji prisiekė, kad daugiau tų žmonių nenuvils.

Kitą dieną kuprinėje buvo įprasti trys šimtai lankstinukų ir likę vakarykščiai. Nuo to laiko niekada negrįžo namo anksti.

Buvo nusiminusi matydama tiek daug lankstinukų, išmėtytų ant žemės. Vos tik ji nisisukdavo, suglamžyti, sumindžioti ir išmėtyti popierėliai nuguldavo ant grindinio.

Ji nepyko, greičiau liūdėjo, kad skrajutes gavusieji nepasivargino perskaityti visos svarbios informacijos, kuri būtų galėjusi pakeisti jų gyvenimus, kaip pakeitė jos.

Britnė prisiminė tą dieną, kai prieš beveik penkerius metus, praėjus dviem dienoms po devynioliktojo gimtadienio, kurio kaip ir kitų nesirūpino atšvęsti, gavo lankstinuką. Kai nuolat susidurdavo su vaikų teisių apsaugos sistema, gimtadieniai neatrodė svarbūs. Jų neprisimindavo šeimą palikęs tėvas; nešvėsdavo ir mama, apleidusi ją dėl to, kad trukdė jos socialiniam gyvenimui. Dėmesio neatkreipdavo ir globėjų šeimos, kuriose tekdavo trumpai pagyventi.

Britnė nuvijo blogas mintis — jos nuodijo sielą. Jai jų neberekėjo. Nutrūko visi saitai su praeitimi, kuri nedavė nieko. Dabartis suteikė viską, ko norėjo. Pirmą kartą gyvenime ji priklausė grupei žmonių, kuriems buvo svarbi, ir žinojo, kad taip ir turi būti.

Apsižvalgiusi aplink, nusišypsojo. Nieko baisaus, kad tie lankstinukai voliojosi ant žemės. Kiekvienas pro ją praėjęs žmogus turi galimybę būti išgelbėtas — bet kuris, kieno gyvenimą ji galėtų pakeisti. Kiekvienas žmogus buvo galimybė, tad išmesti lankstinukai nieko nereiškė. Galbūt kažkuris užmins ant vieno, pakels ir perskaitys būtent tuo gyvenimo momentu, kai reikia ko nors daugiau.

Britnė apsidairė aplinkui, matydama viską naujai. Jos darbas ir pareiga buvo stengtis padėti kai kuriems iš šių žmonių suprasti, kad egzistuoja kitas kelias.

Jos akys nukrypo į merginą, kuri viena sėdėjo tabaluodama kojomis ir tingiai kaukšėdama į sieną kulnais. Pažiūrėjusi

kažką telefone, pasidėjo jį į šalį. Merginai pakėlus galvą, Brintė pastebėjo du dalykus — spuoguotą odą ir akyse atsispindinčią tylią vienatvę.

Ji iškart suprato, kad merginai reikia jos pagalbos.

12

— Gerai, Penai, gulkis ant grindų, — nurodė Kima.

— Atsiprašau, viršininke, — ištare jis, iškėlęs dešinę ranką, kuri buvo padengta mažomis raudonomis dėmelėmis.

Kima sekundę pagalvojo.

— Taip, pamiršk tai.

Matėsi, kad jam palengvėjo.

— Dėkui Dievui, kad...

— Gulkis ant stalo.

Penas bandė atspėti iš Kimos veido, ar ši juokauja. Nieko panašaus.

— Galvą padėk ant Brajento stalo, o apatinę kūno dalį — ant atsarginio stalo, — tarė ji, rodydama, kur norėjo jį matyti, ir pridūrė: — Man reikia būti tavo dešinėje.

Jis padarė, kaip buvo liepta, o Steisė, kramtydama raudono rašiklio galiuką, atsilošė savo kėdėje, kad geriau matytų. Ji Penui kruopščiai nukopijavo iš nuotraukos kiekvieną ištryškusio kraujo pūslą.

— Steise, paduok liniuotę.

Konstablė pliaukštelėjo trisdešimties centimetrų plastikine liniuote jai į delną, lyg chirurgui asistuojanti slaugė.

— Palaukite, viršininke, — tarė ji. — Jeigu norime atkaroti viską kuo tiksliau, peilis nuotraukose yra maždaug penkiolikos centimetrų ilgio.

— Geras pastebėjimas, — pagyrė Kima Steisę ir pridėjo liniuotę prie stalo šono. Stipriai trenkė ranka ir perlaužė ją į dvi dalis.

— Po velnių! — krūptelėjęs riktelėjo Penas.

— Atleisk, — atsiprašė Kima, nes nepastebėjo, kaip arti buvo jo ausis.

— Gerai, pakelk dešinę ranką, Penai.

Jis pasielgė kaip lieptas, ir Kima daug negalvodama įdėjo liniuotę jam į delną ir užlenkė pirštus. Jos pirštai išsiskėtė išsilenkdami aplink Peno krumplius ir apnuogino Steisės nukopijuotus kraujo purslus. Kima atitraukė savo ranką, po kuria nebuvo jokių raudonų žymių. Nieko nesakydama mostelėjo Steisei.

— Negalvodama padaryk tą patį, ką aš ką tik.

Steisė paėmė liniuotę ir įdavė Penui. Nutiko tas pats. Jos pirštai išsiskyrė, kad suspaustų jo ranką į kumštį. Steisė atitraukė ranką parodydama nepažymėtas odos vietas.

— Na? — sukryžiuavusi rankas paklausė Kima, norėdama sužinoti, ką šis eksperimentas jiems parodė.

— Samanta ne vienintelė laikė peilį, — pasiskubino atsakyti Steisė.

13

Brajentui buvo kilusi pagunda grįžti į nuovadą, bet jai pasipriešino. Juk buvo iš anksto paprašęs laisvos popietės, be to, pamaina vis tiekėjo į pabaigą.

Lygtinio paleidimo posėdis praėjo taip pat sklandžiai kaip kiti. Ričardas pakalbėjo iš širdies ir tramdydamas ašaras paaiškino, kad jam pačiam įvykdyto nuosprendžio jau niekas

nebeatšauks, o jo dukra, suaugusi moteris, galėjusi turėti savo vaikų, jau nebesugrįš. Jis papasakojo, kaip kas naktį sumerkdamas akis vis dar mato kiekvieną jos kūno sužalojimą. Ričardas buvo ne mažiau susijaudinęs nei per pirmąjį lygtinio paleidimo posėdį, kuriame Brajentas irgi dalyvavo. Paskui jie išėjo iš patalpos, paspaudė vienas kitam ranką ir Ričardas, įsitikinęs, kad buvo pasakyta ir padaryta pakankamai, jog vyras ir toliau liktų už groty, išėjo.

Brajentas nebuvo toks tikras. Sėdėdamas šalia Ričardo, atidžiai stebėjo valdybos narius. Ankstesniuose posėdžiuose visą dėmesį skirdami Ričardo pasisakymams, jie klausydavosi įdėmiai ir emociškai, kupinomis empatijos akimis, tačiau šiandien jis išvydo ką kita. Kažkuriuo metu vienas iš valdybos narių žvilgtelėjo į savo laikrodį. Kiti du susižvalgė kartą kitą. Kol vis dar palūžęs žmogus bandė apginti savo poziciją, Brajentas jautė patalpoje tvyrantį nekantrumą. Bijodamas, kad akylai stebėdamas žmonių elgesį kambaryje, įžvelgė tai, ko nėra, apie savo pastebėjimus Ričardui neužsiminė.

Sustabdęs automobilį vakarinėje Klento kalvų pusėje, suprato, kur atsidūręs. Jis buvo ten pat, kur anuomet tapo pirmuoju pareigūnu, kuriam teko išvysti sužalotą Vendės Hari-son kūną. Išjungęs variklį, mintyse išvydo siaubingus vaizdus: užpuolimo žiaurumą, peiliu padarytas žaizdas, nusidriekusias nuo vidinės šlaunies pusės iki kulkšnies, lūžusius kaulus, kraują, prievartą. Joks žmogus, sugebantis padaryti tokį dalyką, nesugebės pasikeisti. Nesvarbu, ar atrado Dievą, ar ne.

Nors ir laukė skambučio, tyloje pasigirdęs telefono skambėjimas privertė krūptelėti. Jis atsiliepė, išklausė ir užbaigė pokalbį, patvirtinusį tai, ką jautė nuo tos akimirkos, kai iš ryto atmerkė akis, — Piteris Dreikas buvo paleistas lygtinai.

14

Kol Kima pildė kavinuką, vienu metu nutiko du dalykai. Nė vienas iš jų jos nenustebino.

Atsiliepdama į Kitso skambutį, atidarė savo namų duris Brajentui.

— Sveikas, — tarė ji, pasveikindama juos abu.

Nusisukusi nuo Brajento, Kima susitelkė į pokalbį su patologu, o kolega padavė laukiančiam Barniui obuolį.

— Stoun, tu tikrai manai, kad tai žmogžudystė? — paklausė Kitsas.

Kima nekreipė dėmesio į patologo balso intonaciją, leidžiančią suprasti, kad jos hipotezė tarsi ignoravo jo nuomonę.

— Mes abu tą paskelbėme, Kitsai, — tarė ji, kad išlaisvintų kolegą nuo tos minties.

Ji džiaugėsi, kad Vudis nedelsdamas kartu su tardytoju pradėjo procesą dėl Samantos mirties priežasties pakeitimo, kuris, žinoma, prasidėjo nuo mandagaus skambučio Kitsui.

Vudis paprašė jos iš pat ryto pranešti naujienas šeimai. Laukiant teismo medicinos ekspertų atvykimo, butas buvo užantspauduotas, bet Kima nesiruošė laukti jų išvadų.

Keliolika ar daugiau žmonių spėjo pamaklinėti po tą butą, nesukdami galvos dėl įkalčių pagrįstumo. Žudikas būtų galėjęs palikti savo vardą ir adresą, bet vis tiek nepatektų į teismo salę. Be to, Kima nežinojo, ką dar Samanta galėtų jiems „papasakoti“. Taip, ji buvo visai šalia savo žudiko, bet jos kūnas, deja, jau buvo perkeltas ir nuvalytas, neatsižvelgus į tai, jog jis taip pat yra nusikaltimo vieta.

Kima paaiškino savo eksperimento su Penu ant stalo rezultatus.

— Vadinasi, rimtas tyrimas? — pasišaipė jis.

— Paprastas, bet veiksmingas, — tarė ji, nusprendusi baigti telefoninį pokalbį.

Vis dėlto negalėjo nuspausti mygtuko, kol dar kai ko nepasakė. Kitsas buvo toks pat sąžiningas kaip ir ji, todėl lengvai žinios apie jų klaidą nepriims.

— Ei, bent jau laiku pastebėjome, — tyliai tarė.

— Ne, inspektore. Tu laiku pastebėjai, — tarė jis užbaigdamas pokalbį.

Kimai kirbėjo pagunda jam perskambinti, nors nežinojo, ką būtų pasakiusi. Kad ir ką jam bandytų sakyti, jis vis tiek toliau kaltintų save. Taigi padėjo telefoną į šalį ir atsisukusi į kolegą įdėmiai pažvelgė į tuščias jo rankas.

— Žinai, pamenu tuos laikus, kai atnešdavai man maisto ar bent kavos.

— Taip, taip, — atsakė Brajentas, atitraukdamas aukštą kėdę nuo virtuvės baro.

— O dabar viskas, ką man atneši, tėra užsiraukusį užpakalį primenantis veidas.

— Atleisk, bet kito veido neturiu, — sumurmėjo jis.

Kima paėmė juodą puodelį su baltomis dėmėmis, kuris kažkaip atsidūrė Brajento rankoje.

Visi retkarčiais turi teisę būti blogos nuotaikos, bet Brajentui tai buvo labai nebūdinga. Gerai, pamirškime picą ar kavą, bet lankydamiesi kito asmens namuose paprastai atsinešame bent jau gerą nuotaiką. Kima užgniauzė savo susierzinimą. Atsižvelgiant į tai, kiek jam tenka kiekvieną dieną iškęsti dirbant su ja, Kima galėjo nors truputį jį palaikyti.

— Gerai. Arba pakeisk šitą veido išraišką, arba nešdinkis, — tarė ji, sukaupusi visą įmanomą drąsą.

Jis spoksojo į ją gerą minutę, kol lūpose ėmė ryškėti šypseną.

— Šlovė Viešpačiui! — šūktelėjo Kima ir pastūmė gėrimą Brajento link, nusprendusi, kad jis gali pasilikti.

— Beje, Barniui atnešiau skanėstą, nes mane pamatęs jis visada vizgina uodegą ir apuosto ranką.

— Na, Brajentai, galiu drąsiai teigti, kad aš nevizginsiu savo...

— Man reikia patarimo, ponio, — tarė jis, pamiršęs, kad namuose kreipiamasi į ją vardu, ir iškart kilstelėjo ranką tą pripažindamas.

— Jo ieškai čia?

— Taip, įsivaizduok.

Ji sukryžiuo rankas ir atsirėmė į stalviršį.

— Taigi, spėju, kad per laisvą popietę nenuveikei nieko smagaus?

Jis papurtė galvą ir burbtelėjo:

— Piterio Dreiko lygtinio paleidimo posėdis.

Kima laukė daugiau informacijos. Vardas buvo šiek tiek girdėtas, bet ji iškart suprato, kad tai buvo ne jos byla.

Baigęs ēsti obuolį, Barnis atėjo prisėsti šalia jos. Brajentas išvydo sumišimą jos veide.

— Čia ta byla, apie kurią tau pasakojau prieš daug metų ir kuri mane įkvėpė pereiti į Kriminalinių tyrimų departamentą.

Ji laukė toliau. Jei gerai prisiminė, tai nutiko prieš dvidešimt penkerius metus.

— Vis dar vaikštai į tuos posėdžius?

Jis linktelėjo ir tarė:

— Jos tėvas prašo, kad prisijungčiau kaip jį lydintis asmuo.

Kima vis dar buvo sumišusi.

— Kokio tau patarimo reikia?

— Ko man imtis? Jis bus paleistas rytoj ir aš žinau, kad bėda pasikartos — jis vėl įvykdys nusikaltimą ir vėl bus jauna mergina...

— Oho! Ramiai, tigre, — perspėjo ji. — Visų pirma, nieko tu nežinai. Galbūt įtari, kaip aš nujaučiu, jog kaimynystėje gyvenanti Dorotė rytoj vėl išveš savo šiukšlių konteinerį ir užstatys mano garažo duris. Bet aš negaliu jo nusipirti, kol ji to nepadarė.

Jis kilstelėjo antakį ir paklausė:

— Tu iš tikrųjų taip elgiesi?

Kima neatsakė į klausimą ir tęsė toliau:

— Brajentai, tai ne „Išpėjantis pranešimas“*. Negalime manyti, kad žmonės nusikals, bet dar to nepadarė.

— Bet nuojauta man sako...

— Nesvarbu, ką tau kužda nuojauta. Jis galėtų tau atsiųsti oficialų laišką, kuriame būtų pranešta, kad jis nusikals, bet tu jo už grotų neįkiši, kol jis nenusižengs.

Jo akyse išsiplieskė pyktis, bet galiausiai suprato, jog ji čia niekuo dėta.

— Jis atsėdėjo daugiau nei dvidešimt penkerius metus, taip?

Brajentas linktelėjo ir pataisė:

— Beveik dvidešimt šešerius.

— Mes abu žinome, kad tai gyvybės nesugrąžins, kad ir kiek tektų atsėdėti kalėjime. Tai geriausia, ką turi teisingumo sistema, ir nors tau mano nuomonė nepatiks, sakau: laikas visa tai paleisti.

Paskutinius kelis žodžius ji bandė ištarti kuo švelniau. Abu žinojo, ką reiškia, kai sunku pamiršti kokią nors bylą. Tarsi tai ant alkūnės visam gyvenimui paliktą nedidelį randą, kurio negali nustoti liesti. Kima žinojo, kad kreipė jį teisinga

* „Minority Report“ — tai mokslinės fantastikos filmas, kuriame policija naudoja naują technologiją, leidžiančią suimti nusikaltėlius prieš jiems įvykdant nusikaltimus. Čia ir toliau vertėjos pastabos.

linkme, tačiau taip pat suprato, kad tai buvo paskutinis dalykas, kurį jis norėjo girdėti.

— O šiuo metu yra kita vargšė mergina, kuriai tavo dėmesio reikia labiau.

— Taip, mačiau elektroninį laišką, — tarė jis atstumdamas kėdę nuo virtuvės stalo.

— Nori, kad papasakočiau...

— Ne, — tarstelėjo kratydamas galvą. — Suspėsiu per instruktažą ryte.

Kima stebėjo, kaip išeidamas Brajentas nerūpestingai paglostė Barnio galvą. Durims užsidarius, ją apėmė keistas jausmas — tarsi paliktų nusikaltimo vietą kamuojama nuojaautos, jog kažko nepastebėjo. Brajentas buvo jos draugas, jis atėjo pas ją patarimo, ir ji jį davė. Nebuvo nieko, ką būtų galėjusi praleisti. Byla baigta.

Vis dėlto pažvelgusi į jo nepaliestą kavą, pajuto, kad jis neišgirdo nė vieno jos ištarto žodžio.

15

Brajentas išėjo iš namų anksti, kad būtų prie Kroslio namų šeštą, o į rytinį instruktažą nuovadoje atvyktų septintą.

Jis nepaisė vakarykščių viršininkės žodžių, nes žinojo, kad privalo tą padaryti, o skambutis vakar suteikė tokią galimybę. Leidimas buvo duotas nenoriai, bet jis nieko kito nesitikėjo.

Latlio malūno pirmajame aukšte esančio buto duris atidarė susenęs vyras.

Deimonas Kroslis niekada nebuvo gražus. Giliai įdubusios akys ir aukšta kakta suteikė jam vanagiškos išvaizdos.

Nuo per ilgus metus priaugto svorio žandai atrodė sunkesni, bet rūstus veidas nė kiek nepasikeitė.

— Tai gal užeisi?

„Ne, juk atsikėliau penktą ryto tam, kad pastovėčiau prie suknisto slenksčio“, — vos neleptelėjo, nekreipdamas dėmesio į priešišką šeimininko toną. Juk aplankyti atvyko ne Deimono.

— Kaip ji laikosi? — paklausė Brajentas, įžengęs į koridorių.

— Kaip, po velnių, manai, ji laikosi?

Taip, kvailas klausimas. Jis spėjo, kad Tina Krosli buvo pikta, nusivylusi, sukrėsta ir veikiausiai išsigandusi.

— Tiesiai į priekį, — pasakė Deimonas, rodydamas į nedidelę svetainę.

Prieš žengdamas į kambarį, Brajentas atsikvėpė pasiruošdamas tam, ką netrukus išvys.

— Sveika, Tina, — tarė jis į nosisukusios moters pakaušį.

Vienoje vietoje, kur jai neataugo plaukai, pakaušis buvo plikas. Kaire puse ji pasisuko į jį, o dešinę apšvietė langas, prie kurio sėdėjo. Tina mostelėjo į kėdę, o tai reiškė, kad atsisėdęs Brajentas nematys dešinės jos pusės, nors ir taip žinojo, kaip ji atrodė. Jis beveik matė mažesnę randą, kuris driekėsi nuo skruostikaulio iki ausies, ir žinojo, kad kitoje veido pusėje, kur oda buvo perpjauta kryžiumi, dėl ko ji neteko vienos akies, buvo du storesni randai.

Vien pagalvojus apie tai, Brajentui pasidarė bloga. Ne dėl jos išvaizdos, kuri jam kėlė vien liūdesį. Jį pykino dėl to, kad šiam išpuoliui buvo leista įvykti. Piteris Dreikas užpuolė Tiną Krosli, praėjus dviem savaitėms po Vendės Harison nužudymo. Kiti sužalojimai lėmė, kad ji niekada nevaikščios ir nesusilauks vaikų. Ją, vos kvėpuojančią, rado bėgikas, pasirinkęs naują taką, esantį beveik už kilometro nuo tos vietos, kur buvo rastas Vendės kūnas.